

ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Το Ρωμαϊκό Ωδείο Δίου ανήκει στο κτηριακό συγκρότημα των μεγάλων Θερμών, το οποίο κτίστηκε στα τέλη του 2^{ου} μ.Χ. αιώνα. Το ωδείο ήταν μια στεγασμένη θεατρική αίθουσα πολλαπλών χρήσεων για 400 περίπου θεατές, ορθογώνια εξωτερικά, με ημικυκλική διάταξη καθισμάτων στο εσωτερικό και υποτυπώδες προσκήνιο. Σε αυτή μπορούσαν να πραγματοποιηθούν διάφορες εκδηλώσεις, όπως απαγγελία, μουσική, χορός, μικρές θεατρικές παραστάσεις, παντομίμα, διδασκαλία κ. λ. π.

Αλέξανδρος Μπαξεβανάκης, ΒΠΠΓ

ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Το ωδείο ήταν μια στεγασμένη θεατρική αίθουσα πολλαπλών χρήσεων για 400 περίπου θεατές, ορθογωνική εξωτερικά, με ημικυκλική διάταξη καθισμάτων στο εσωτερικό και υποτυπώδες προσκήνιο, στην οποία μπορούσαν να πραγματοποιηθούν διάφορες εκδηλώσεις, όπως απαγγελία, μουσική, χορός, μικρές θεατρικές παραστάσεις, παντομίμα, διδασκαλία κ. λ. π.

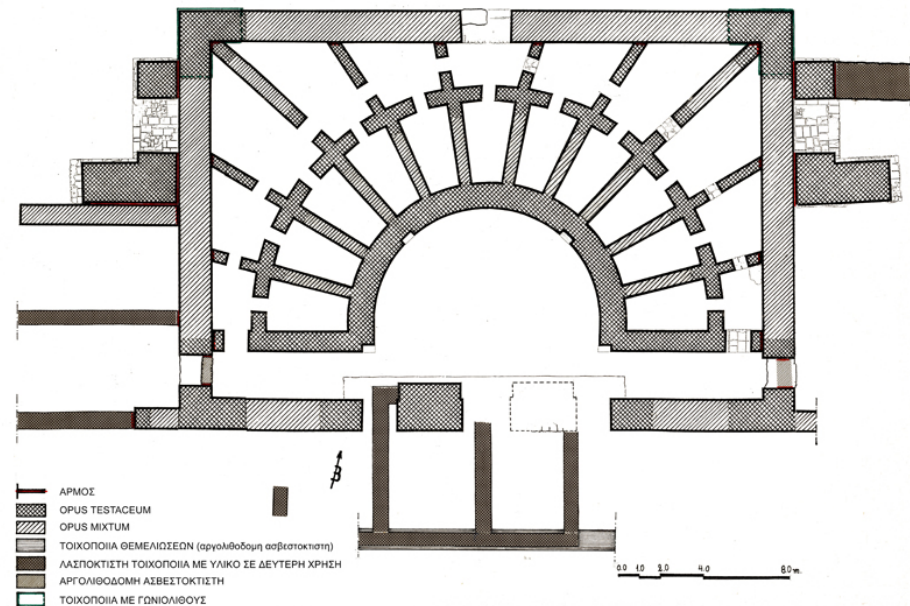
ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Η προσπέλαση στο ωδείο γινόταν από πολλά σημεία. Ιδιαίτερα τονισμένη ήταν η είσοδος από την αγορά. Γι' αυτόν που ερχόταν από την αγορά υπήρχε η δυνατότητα με δύο εξωτερικά κλιμακοστάσια να ανεβεί απευθείας στον περιμετρικό διάδρομο του κοίλου και από εκεί με μικρές ακτινωτές κλίμακες να οδηγηθεί στα καθίσματα. Επίσης υπήρχε η δυνατότητα, περνώντας ένα πρόπυλο, να οδηγηθεί στην είσοδο της δυτικής παρόδου, μέσω ενός ευρύχωρου χωλ, το οποίο οδηγούσε και στην αυλή των θερμών. Άλλες τρεις είσοδοι, στο νότιο τοίχο, με τονισμένη την κεντρική, οδηγούσαν στο ωδείο απευθείας από την αυλή των θερμών.

ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Η κατασκευή του κτηρίου του ωδείου και ο τρόπος στήριξής του, παρά την πολυπλοκότητα που φαίνεται να έχει με μια πρώτη ματιά, είναι αρκετά απλός. Ένας εξωτερικός πολύ ισχυρός τοίχος, ο οποίος δίνει την εξωτερική μορφή στο κτίριο, στήριζε την ξύλινη στέγη και παράλληλα έπαιζε το ρόλο τοίχου αντιστήριξης, στον οποίο μεταβιβάζονταν οι πλευρικές ωθήσεις της ημικυκλικής κατασκευής του κοίλου. Η μεταβίβαση των ωθήσεων γινόταν μέσω αντηρίδων σε ακτινωτή διάταξη, το πάχος των οποίων ποικίλει ανάλογα με το μήκος τους. Το **κοίλο** είναι κατασκευασμένο από δύο ισχυρούς ομόκεντρους ημικυκλικούς δακτυλίους. Οι δακτύλιοι αυτοί ενώνονται μεταξύ τους με τοίχους σε ακτινωτή διάταξη, επάνω στους οποίους στηρίζονται σφηνοειδείς καμάρες. Αυτές οι καμάρες δημιουργούσαν ένα κεκλιμένο επίπεδο επάνω στο οποίο στηρίζονταν οι κτιστές βαθμίδες των καθισμάτων.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΤΟΙΧΟΠΟΙΩΝ

ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Οι βαθμίδες των καθισμάτων του κοίλου είναι κατασκευασμένες από πλίνθους ίδιες με αυτές των τοίχων. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι έφεραν ξύλινη επένδυση. Εκτός του ότι είναι γνωστό από βιβλιογραφικές πηγές ότι το ξύλο θεωρούνταν απαραίτητο για την καλή ακουστική των ωδείων, έχουν εντοπισθεί στις βαθμίδες των καθισμάτων, σε κανονικά διάστημα, οπές ορθογωνικές μέσα στις οποίες βρέθηκαν κάρβουνα και υπολείμματα καμένων ξύλων. Μέσα σε αυτές τις οπές ήταν τοποθετημένα τμήματα ξύλινων δοκαριών, στα οποία καρφώνονταν η ξύλινη επένδυση. Αντίθετα οι βαθμίδες των τεσσάρων ακτινωτών κλιμάκων του κοίλου, οι οποίες είναι κατασκευασμένες επίσης από πλίνθους, δεν είχαν ξύλινη επένδυση, επειδή οι ακμές τους βρέθηκαν φθαρμένες από την πολλή χρήση.

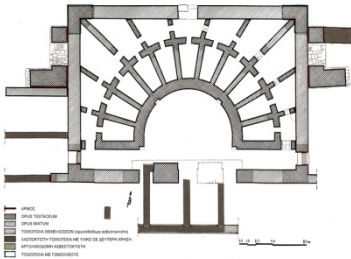
ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

Οι Ρωμαίοι για να κατασκευάσουν το κτήριο του ωδείου και ολόκληρο το συγκρότημα των θερμών, κατεδάφισαν προϋπάρχοντα ελληνιστικά κτίρια και μέρος του ελληνιστικού τείχους της πόλης, το οποίο αυτήν την εποχή ήταν ήδη σε αχρηστία, και άρχισαν να κτίζουν τους τοίχους του θεμελίου, μπαζώνοντας συγχρόνως την περιοχή με φερτό χώμα. Έτσι δημιουργήθηκε ένα οριζόντιο πλάτωμα, από τη στάθμη του οποίου και επάνω άρχισε να κτίζεται η ανωδομή του συγκροτήματος, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία σκαλοπατιών, τα οποία ήταν ανεπιθύμητα μέσα στις θέρμες όπου κυκλοφορούσαν ξυπόλυτοι.

ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΤΟΙΧΩΝ

Πηγή:

Γ. Καραδέδος,
Αναπληρωτής
Καθηγητής ΑΠΘ.

Το ωδείο των θερμών του Δίου έμεινε από το 1977-78 που έγινε η ανασκαφή του σε κατάσταση ερειπίου, με ανοιχτές όλες τις κατασκευές των τοίχων του, εκτεθειμένες στα νερά της βροχής, με αποτέλεσμα την επιτάχυνση της φθοράς του. Η επέμβαση επομένως στο μνημείο θεωρείται αναγκαία τόσο για λόγους προστασίας όσο και για λόγους αισθητικούς και διδακτικούς.

ΡΩΜΑΪΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΙΟΥ

ΠΗΓΗ

www.diazoma.gr

